

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 40 coroane. — Pe șase luni 20 coroane. — Pe trei luni 10 coroane.
Ziarul apare Marția, Joia și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoeală

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări

Case obștești

In vechiul regat român, în Basarabia, în unele locuri și pe la noi, s'au întemeiat, așa numite «case obștești», sau «case naționale», un fel de cluburi țărănești.

Deocamdată sânt puține, cu toate că n'ar trebui să fie sat în largul României întregite, unde locuitorii să nu se preocupe de construirea acestui soi de clădiri.

Așezăminte d'acestea au luat ființă de multă vreme în țările apusului, unde sânt îmbrățișate cu mare interes.

Introduse și la noi, s'ar întregi opera școlii și a bisericii. Prin colaborarea caselor obștești, lucrarea culturală a preotului și învățătorului dela sate ar sporî roadele în ale binelui, adevărului și frumosului.

Locul cârciumelor, producătoare de gălcevi, îl vor ocupa instituțiile acestea, care au să fie înzestrate treptat cu: sală de citire, bibliotecă, popicărie, loc pentru jocuri de întrecere, sală de teatru, de prelegeri și de alte întruniri, curte pentru jocurile copiilor, sală de baie, un modest muzeu, — eată câte lucruri se pot pune la cale în tolosul oamenilor, dacă voim să aibe mintea sănătoasă, corpul sănătos și inima la loc.

Creșterea cetățenilor din statul român se poate desfășura și desăvârși numai pe căile acestea probate.

D'aceea casele obștești trebuie luate în programul de muncă viitoare în orce comună.

Orășenii își au teatrele, băile, concertele, cinematografele, balurile, cafenelele, șantanele, cabareurile și cum le mai chiamă.

Sătenii, cari n'au stat cu mâinile în sân, și-au ridicat și dânșii așezămintele, care le dorim.

Sfătuiți și sprijiniți de inimi bărbate, se vor încumeta în cele din urmă și țărani din părțile noastre, pe lângă toate grijile ce-i muncesc, să creeze mijloacele pentru a da făptură caselor obștești.

Când dărnicia fără margini a unui Vodă se coboară să aducă dragostea dreptății și a cinstei în toate țările locuite de poporul Său, nu va fi grea nici datoria fruntașilor români de a veni cu sfatul și cu fapta lor în ajutorul plugarului și a muncitorului, a căror credință, răbdare și curaj a pus temelile României depline. (x)

Comunicat oficial

2 April 1919.

In ultimul timp ziarele au dat, printre altele, și următoarele informațiuni:

a) Clujul a fost bombardat de aeroplanе inimice;

b) Podul dela Soborșin, de pe Murăș, a fost aruncat în aer de unguri;

c) Trupele noastre dela Rasdelnaja și Tiraspol înaintază în Ucraina; —

Se face cunoscut că toate aceste informațiuni nu sânt adevărate.

In ultimele 2 săptămâni pe frontul de ost și vest, n'a avut loc decât schimb de focuri pe linia avantposturilor și lupte de patrulare.

Marele Cartier General.

Preotul

— Predică pentru Congresul preoților ort. rom., ținut în Sibiu la 6/19 Martie 1919 —

de Dr. Seb. Stanca
preot în Sebeșul-săseșc.

«Voi sânteți lumina lumii, nu poate cetatea să se ascundă deasupra muntelui stând, nici aprind lumina și o pun sub obroc, ci în feșnic, și luminează tuturor celor din casă. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune să preamărească pe Tatăl cel din ceruri». (Mat. V. 14—16).

Iubiți frați! Din cuprinsul nemărginit al țărilor albastre purcede belșugul razelor de soare și cerne pulberea de argint a luminii dătătoare de viață peste largul firii fără de hotare. Prisosul acestui dar sfânt ce naște sfios în faptul dimineții de primăvară, adapă cu curgerile sale tainice toată făptura mânilor lui Dumnezeu.

Potopul luminii înfioară piscurile mohoate ale munților, frunzișul codrilor chiamă la larg șopotul isvoarelor furisate în umbra tufișului, lumina lui trezește setea neînfrântă de viață pe câmpurile ce poartă în sânurile lor comoara de nădejdi ale brațelor muncitoare, deșteaptă mugurii miremelor ademenitoare, și în largul văzduhului se înfiripă o flacăra vie și curată ca diamantul.

De farmecul luminii acesteia toate făpturile pământului, munți și coline, codri și câmpii, flori și isvoare, paseri și vânturi, și omul, acest rob al patimilor mărunte, toate se închină în pragul porții sfinte a soarelui de primăvară, care tuturora le tinde căldura energiei de viață și dau mărire celui ce ocrotește viața: «Mare ești, Doamne, și minunate sânt lucrurile Tale și nici un cuvânt nu este de ajuns spre lauda minunilor Tale».

In fața luminii acesteia cad obezile negre ale nopții, se sfarmă zăvoarele fe-

recate ale întunerecului, iar pe urmele ei naște putere și energie și belșugul roadelor, care statornicesc trăinicia vieții.

Aceasta e lumina organică a lumii, ea dă viață clipelor fugare care se topesc în rosturile vremii.

Și iată în această asemănare măiastră se întruchipează cuvântul lui Isus, când ne zice nouă preoților: «Voi sânteți lumina lumii».

Precum soarele cerne potopul său de lumină peste întinsele hotare și dă ființă vieții organice a făpturilor lui Dumnezeu, astfel trebuie să samene preotul scântea luminii sufletești în cuprinsul turmei sale cuvântătoare.

Se cade deci în această zi de praznic pentru noi, ostașii crucii lui Isus, să stăm o clipă de popas și ispitind povețele Mântuitorului să ne dăm seama:

1. are slujba noastră rost în alcătuirile societății omenești;
2. care este chemarea noastră, și
3. care e calea cea mai dreaptă pentru împlinirea chemării acesteia, potrivit cerințelor vremii și poruncilor lui Isus.

«Voi sânteți lumina lumii» — zice Isus — «mergeți în toată lumea și poveduți evangelia mea la toată zidirea și veți fi fericiți, dacă pentru mine veți fi prigoniți și batjocoriți, căci plata voastră multă va fi în ceruri».

Isus încredințează preotului săvârșirea misiunii ideale de-a duce omenimea la ținta vieții sale, sămănând și cultivând în lume lumina evangheliei sale, care concretizează cele mai desăvârșite principii pentru adevăratul rost al vieții acesteia vremelnice.

Multe sute de ani s'au scurs prin albia veșniciei, decând Isus a rostit solia aceasta cătră ucenicii săi de atunci, și prin aceștia cătră cei de azi. Văleatul vremilor a cercat de nenumărate ori, ba neînterupt, prin ademenirile ispitelor sale să scormonească norii patimilor mărunte și să zădărnicească plinirea soliei acesteia, ba să întunece chiar strălucirea luminii lui Isus.

Nu Isus, ci Solomon este idealul vieții; nu Isus, ci Solomon este Mesia chemat să ducă omenimea pământului la ținta vieții. Acesta e strigătul de război al tuturor vrășmașilor lui Isus. Nu religiunea, zic aceștia, ci cultura este măestrul capabil să resoalve problema mare ce se ascunde în taina vieții. Trebuie isgonit din sufletul mulțimii întunerecul greoi al religiunii, iar în locul lui să se sălășluiască focul viu al luminii ce o radiază rațiunea. Prorocii ideilor acestora îmbracă solia rațiunii în haina de porfiră și vison a împăratului Solomon, iar modestia religiunii în hla-

mida mohorâtă și rușinoasă a lui Isus. Iar în fața lor farmecul vestmântului împărătesc covârșește umilința hainei lui Isus. Vătavii rațiunii o înțeleg pe aceasta desbărată de orice legătură cu religia lui Isus, detronează inima înălțând în locul ei singură mintea. Nesocotesc povața cumințe a Mântuitorului, care stabilește limpede raportul de unire între cele două surori, când zice: «Eu sânt lumina, cel ce umblă după mine nu va umbla întru întunec, ci va avea lumina vieții». Invățăturile mele concretizează lumina culturii intelectuale și sufletești și numai acestea pot da omului adevărata lumină a vieții. Numai pe temelia religiei își poate zidi cultura palate în adevăr trainice.

Isus are învățături profetice, care întruchipează cea mai desăvârșită înțelepciune solomonică. «Regina dela Miazăzi se va scula la judecată cu neamul acesta și-l va osândi, căci a venit dela marginile pământului să audă înțelepciunea lui Solomon și iată — aici e mai mult decât Solomon». (Mat. XII. 42).

Cel ce caută mângăere numai în înțelepciunea lui Solomon, numai în cultura minții, curând se va osândi și se va convinge că religia lui Isus e «mai mult decât Solomon». Solomon e poet, e filosof, naturalist, enciclopedist, cântăreț, «a cuvântat 3000 de poverbe, iar cântecele lui sânt 1005», zice Test. vechi; scrisul lui vorbește despre arbori, despre codrii Libanului, despre isopul care înlănțue cu brațele sale zidurile cetății, despre toate viețile pământului. Solomon e Plato și Aristotel, Kopernicus și Galilei, Virgil și Horaț, simbol al culturii celei mai pronunțate.

Dar toată plenitudinea culturii sale sociale nu-l poate face imun de ispitele pământului, cari sapă la rădăcina culturii acesteia și îi dărâmă temelile. Solomon însuși e pilda cea mai deslușită a adevărului acestuia. Solomon fusese și omul lui Dumnezeu, dar a avut un timp când a fost numai robul culturii intelectuale, fiul țăranei și în sufletul lui murise Dumnezeu. O spune el însuși:

«Am fost împărat peste Israil și Ierusalim. Văzut-am toate lucrurile câte se fac sub soare, m'am mărit și am întrecut cu înțelepciunea mea pe toți și inima (cugetul) mea a văzut multă știință (Ecles. 1).

Mărit-am lucrurile mele, multe am avut, mai multe decât toți, ce au fost mai înainte de mine în Ierusalim. Adunatu-mi-am toate desfătările fiilor omenesți și tot ce au poftit ochii mei... Și am căutat spre toate lucrurile mânilor mele, și iată că toate sânt deșertăciune. Căci înțelepciunea lumii este să acopere inima cu uneltiri viclene și să înjosească simțirile cu vâlul cuvintelor înșelătoare și false».

Frumuseța deșertăciunilor iscodite de neastâmpărul minții, îmbrăcate în straele de mătăasă ale păcatului l-au amăgit, scânteerile de aur ale tronului împărătesc i-au orbit limpezimea gândurilor, mirezmele ametoare ale altarelor de argint închinat voluptății păgâne, i-au îmbătat sfiala simțurilor curate și toată cultura lui mondială nu l-a putut mântui de rugina oboselii de viață, toată cultura lui n'a putut pune stavilă ruinei lui personale și a împărăției stăpânite de dânsul.

Și atunci buzele suveranului încununat cu aureola culturii intelectuale rostesc de pe tronul pornit spre ruină tânguirea funebră a sentinței grozave: «Lumea aceasta e deșertăciunea deșertăciunilor, pentru că toate sânt deșerte».

Oflit de decepțiile culturii sale unilaterale, trebuie să recunoască adevărul concretizat mai târziu de ap. Pavel în cuvintele: «Cele nebune ale lumii a ales Dumnezeu, ca să rușineze pe cei înțelepți, și cele slabe ale lumii a ales Dumnezeu ca să rușineze pe cei tari». (I. Cor. 27, 28).

Față de această alunecare pe povârnișul amăgirii solomonice iată vine Isus în splendoarea simplității Sale și mărturisește: «aici e mai mult decât la Solomon», religiunea mea e superioară culturii lui Solomon. Nu împotriva lui, ci Solomon cu toată cultura lui, dar mai mult încă decât aceasta. Roadele religiei lui Isus nu sânt decepții solomonice, ci roade edificatoare, pravile neclintite de înălțare către Dumnezeu.

Religiunea lui Isus unește cultura cugetului cu a inimii într'un chiag puternic care singur e în stare să dea omului valoarea adevărată, — prin religiune se perfecționează cultura intelectuală.

O pildă mult grăitoare sub raportul acesta ne îmbie chiar și rostul anilor din urmă ai zilelor noastre. Răsboiul, această cloacă murdară a tuturor gloatelor de pa-

timi viclene, care a năruit întreg cuprinsul pământului cu lacrimi și suspine, mizerii și suferințe, pustiu și ruină, a fost pornit de stăpânirea culturii celei mai moderne. Această cultură modernă cu pretenții de perfecțiune care știe tot, cunoaște tainele tăriilor albastre și măruntaele pământului, de ce n'a fost în stare să oprească viforul distrugerii sale proprii? Pentru că această cultură modernă are creier mare și bogat, dar n'are sufletul evlaviei creștine; are pe Solomon, dar n'are pe Isus.

Lipsa religiunii în morala socială n'o poate nici când suplini cultura rațiunii. E asemenea grădinarului care taie rădăcinile și așteaptă ca pomul să rodească, asemenea plugarului care sloboade coarnele cârmuitoare și așteaptă ca plugul singur să-i răstoarne brazda.

Cultura rațiunii n'a avut energia să potolească vâlvația soboarelor militare, ci ea însași a spintecat piscul vulcanului de patimi, făcând să izbucnească potopul de foc al răsboiului care a înecat-o în propriul ei sânge.

Iar acum Solomonul zilelor noastre, cultura rațiunii pocăită se întoarce la povețele religiei și apelând la principiile umanității lui Isus cere dreptate pe seama tuturor.

Cel ce lapadă religiunea de dragul culturii, nu dărâmă biserica sau credința, nu dărâmă pe preoți sau sf. Scriptură, nu pe Moise sau pe proroci, ci dărâmă pe Isus, dărâmă însași viața.

Iar în sbuciumul acesta neputincios care frământă pe ostașii culturii vine Isus și nu le declară răsboi, ci cu liniștea procului conștiință de măreția principiilor sale chiamă pe toți la mântuire zicându-le: «cel ce crede se va mântui, iar cel ce nu va crede se va osândi».

Cel ce crede în misiunea lui Isus pentru fericirea vieții omenesți, celce acceptază principiile lui, singurele chemate să resoalve problemele vieții omenesți, acela nu poate rătăci pe tărâmul decepțiilor, acela e imun față de ispitele greșelilor solomonice, și cultura lui călăuzită de religia lui Isus îl duce la desăvârșirea personalității sale morale.

Și precum omul singuratic are trebuință de această purificare morală, cu atât mai vărtos societatea omenescă. Iar să-

FOIȘOARA

Luptele dela Mărășești

— In Iulie și August 1917 —

De C. Stienon

Prima lovitură de tun. — Timp de două zile o grindină de fier căzu asupra pozițiilor germane dela Șușița. Artileria noastră grea, de calibru mijlociu, făcu acolo minuni. N'au fost tunuri prea mari; nici nu erau de trebuință, fiindcă întăririle dușmane, deși tari, nu erau prea adânci.

De câteva săptămâni totul era gata. Nici vremea rea nu putuse stânjeni activitatea românilor, și când după mai multe zile ploioase, apăru soarele, la 22 Iulie, ofițerii în picioare ascultau imnul național cântat de muzica regimentelor; la amiază porni primul glonț de tun.

Pregătirea se făcu după regelele cele mai nouă; n'a fost o ciurială ce face o zonă întregă impracticabilă, ci numai o tragere precisă și economică asupra unor puncte hotărâte.

Tunurile cu tragere lungă bătură drumurile și gările, ziua și noaptea, ear obuzierele răvășeau

tranșeele, făceau în țandări bateriile, ear cele de 75 măturau rețelele de sârmă ghimpată.

In zorii zilei de 24, trupele de asalt săriră peste parapete. Era corp II (general Văitoianu) care conducea atacul. Punctul de atingere al armatei române cu al IV. corp rus, era la nord de Panciu, la Răcoasa pe Șușița. Spre frontieră, liniile dușmane erau așezate pe coasta unei râpi, pe unde curge Limpejoara.

Tranșeele germane, apărate pe creasta dela Mărăști (536 metri), de șase rânduri de sârme ghimpată și patru redute, stăpâneau cu 80 metri pozițiile românești dela Drăgotești (476 metri).

Apoi regiunea era dominată de cota (semnul) 625, observator puternic ocupat de Mackensen la sud-ost de Răcoasa. Aici, sarcina fu dată diviziei 3 române. Pentru a cuceri pozițiile, trebuia coborâtă râpa sub focul mitralierelor de pe cota 625, să urce creasta dreaptă și înaltă. Sarcina asta grea a fost încredințată unei trupe alese, regimentului de infanterie Argeș 4, care avea la stânga un regiment de vânători.

Atacurile încep. — La 6 dimineața, artileria și-a lungit tragerea și după o puternică pregă-

tire a tunurilor de 75, primele valuri de asalt, compus din roșiori, pornesc în pas gimnastic. Germanii cedează, dar la cota 536 o mitralieră oprește înaintarea. Oamenii se trântiră la pământ, se târăsc, năvălesc la întăriri, le iau cu asalt și pun stăpânire acolo.

Valul de trupe, o clipă resfirat, se reface și ajunge pe vânători, cari după ce cuceriseră Mărăștii unde doar zece case ardeau, încetăniseră atacul pentru a se aduna. Un moment de oprire și apoi la asalt pentru a doua linie.

Al doilea val — cel al curățitorilor — se pune în mișcare. Din toate părțile curg prizonierii cu berete (șăpci) cenușii, căci dușmanul având puține rezerve impluse tranșeele de observație. Astfel în dos, românii n'au mai întâlnit nici o împotrivire.

Pe când al treilea val cu colonelul în frunte lucra cu pușcașii și mitralierii să culeagă pe germani, roșiorii înaintau spre sud-vest.

Patrurile aduc știrea că pe creasta Teiușului, puternic organizată, nu sânt trupe dușmane. Compania 6 o ia în primire în pas alergător, găsind acolo un tun, 105 cu cai și obuze. In câteva minute, sub comanda ofițerului obser-

vârșitorul purificării acesteia nu poate fi altul decât preotul.

Rostul alcătuirilor vremelnice ale societății omenești pretinde în chip firesc ca orice pornire să fie călăuzită de cineva. «Nu se pasc oile pe sine» zice Isus. Nici o acțiune nu se poate realiza de complexul masselor fără de a fi călăuzită de factori singuratici, cari iau în mână executiva, poartă coarnele plugului, pentruca acesta să țină dreaptă ogașa brazdelor.

«Pentru-că turma, — zice Ioan Gură de aur, — merge după păstor, și dacă se abat oile din calea cea dreaptă și lasă la o parte pășunea cea bună și pasc la locuri sterpe, strigarea păstorului mână iar laolaltă cele despărțite».

Priviți la făpturile mânilor lui Dumnezeu. Toate au trebuință de lumina călăuzitoare a soarelui. Ea le stăpânește din faptul limpede al zorilor până la coborâșul domol al amurgului, ea le chiamă la viață din măruntaele pământului.

Măgheranul din fereasta dosită a colibeii sărăcicioase, fructele adăpostite în întunerecul pivniței, colțul grâului dospit de povara gliilor, floarea de Mai încinsă în brăul mugurilor, toate svâcnesc de fiorul dulce al luminii soarelui și întind brațele spre dânsa ca să le ducă la viață.

Omul însuși în bătaia soarelui de primăvară își scutură straiul amorfelii, coardele trupului își frâng înțepenirea, moleșala se destramă și rumeneala luminii celei noi toarnă în vine tremurul renașterii, setea de acțiune, energia de viață.

Și ceace pentru viața organică e lumina soarelui, aceea e preotul pentru viața sufletească a mulțimii.

«Au doară toți sântei apostoli, au doară toți proroci, au doară toți învățători? Nu. Dumnezeu a pus pe unii dintre oameni apostoli, pe alții proroci, pe alții învățători, unora le-a dat darul vindecărilor, altora al stăpânirilor, altora felurile limbilor». (I. Cor. XII. 28). Căci este osebire între daruri, osebire între lucrări și osebire între slujbe. (I. Cor. 12. 4—6).

Biserica lui Isus, adică omenimea este asemenea trupului, pe care îl conduce capul. Dacă acesta este curat și limpede, căile aceleia sânt căile luminii.

Preotul, călăuzul bisericii lui Isus, are să poarte făclia luminii, mâna lui să poarte cârma care să concentreze energiile răs-

lete și clădind desvoltarea culturii intelectuale a poporului pe temelia principiilor lui Isus să ducă turma încredințată lui la desăvârșirea morală. Numai el este capabil să realizeze revelația culturii adevărate prin revelația dumnezească a principiilor lui Isus.

Iată deci justificarea deplină ce o împurmuta viața de toate zilele cuvintelor lui Isus când ne zice: Voi sântei lumina lumii. Și din cuprinsul cuvintelor lui Isus ni se deslușește limpede și lucrarea ce o așteaptă Isus să o săvârșească aceia în mâna cărora a pus frânele de guvernare ale turmei cuvântătoare.

«Nu poate cetatea deasupra muntelui să se ascundă; nici aprind lumina și o pun sub obroc, — ci în feșnic, și luminează tuturor celor din casă».

Mărturiile trecutului povestesc și astăzi că cetățile de strajă ale vremurilor de bejenie se zideau pe crestele dealurilor și a munților, acolo în înălțime își durau neclintite statornicia lor atât în bătaia popului razelor de căldură, cât și în viforul furtunilor cutropitoare. Bisericile noastre, cetățile de strajă ale propovedaniei evanghelice, stau înălțate deasupra frământărilor ce le scurge viața de toate zilele pe ulițele satelor. Și ele stau ca un simbol al trăinicieii veșnice a cuvântului lui Isus, ca un far de lumină care te chiamă să te înalți peste deșertăciunile vieții pământești, peste marginile rațiunii spre tărâmul purificator al credinței.

În pilduirea aceasta se desleagă și chemarea misiunii noastre. Pe treapta cea mai înaltă stând neclintit asemenea cetății de pe vârful muntelui, să lumineze tuturor precum lumina din feșnic luminează casa toată.

Și care este taina luminii acesteia? Evang. Ioan ne spune că pe Isus Dumnezeu l-a trimis în lume. Toate printr'insul s'au făcut. Intr'insul era viața, și viața era lumina oamenilor, iar lumina luminează întru întunerec. (Ioan 1. 2—4).

Principiile lui Isus sânt dela Dumnezeu, principii dumnezești veșnice. Acestea sânt temelia lumii, ele sânt lumina oamenilor ei, pentrucă în ele se cristalizează viața. Principiile lui Isus va să zică sânt adevărata viață a oamenilor. În ele se concretizează toate energiile de viață morală ale societății omenești.

Trezirea și îndrumarea energiilor acestora de viață normală este misiunea noastră în freământul ce răscolește societatea. Viața există, se frământă în jurul nostru în clocot neastâmpărat. Dar robota pripită a sbuciumului lacom a rupt copciile cari legau pe om de Dumnezeu. Dumnezeu a dat omului tot ce poate dori o ființă viețuitoare a pământului, i-a dat pământul tot ca să-l stăpânească, și n'a cerut alta în schimb decât să-i rămână credincios împlinind poruncile Lui. Dar omul, pururi nemulțumit, cu cât s'a îndulcit mai mult de bunătățile lui Dumnezeu, cu atât s'a depărtat tot mai mult dela Dânsul.

În măsura sporului ce l-a realizat civilizația rațiunii, în acea măsură s'a coborât barometrul credinței și al alipirei de Dumnezeu.

Și mai vartos astăzi, când Dumnezeu a dat omului putința să stăpânească după bunul său plac și adâncurile apelor, și înălțimile văzduhului, să fure sborul păsărilor, să smulgă scântele fulgerului și pe toate să și le robească sieși, întunerecul sufletesc parcă e mai larg ca oriși când. În toate meșteșugurile traiului de azi pe mâne stăpânește lăcomia și lustrul metalului satanic, ura și dușmănia, pizma și viclenia, desfrâul și fărădelegile, și otrava putregaiului s'a furișat în vinele cele mai ascunse ale societății. Omul singuratic se nchină devisei: totul pentru mine, nimic pentru deapropoale.

Și tocmai în astfel de împrejurări revine preotului îndatorirea să îndrume energiile, ce se sbat siluite de interesele meschine, pe potecul moralei lui Isus.

Preotul, despre care ap. Pavel zice: «Au nu știți că voi sunteți biserica lui Dumnezeu și Duhul sfânt locuiește întru voi» (I. Cor. 3.16.) are marea misiune să samene bobul cel sănătos și cu abnegație apostolică să-l cultive ca să aducă roduri bune la vremea sa. Dela dânsul are să purceadă lumina cea curată, razele înviorătoare, care să trezească sănătatea.

Precum pescarii dela lacul Genezaretului, modești și umili, au răsturnat prin energia apostoliei lor pravilele mușcăite ale cărturarilor și fariseilor ovrei, astfel așteaptă și azi Isus dela preoți să reformeze poticniile civilizației de astăzi. Dela ei să purceadă un duh nou de revelație, duhul sănătății evanghelice.

Iar pentru aceasta nu ajunge chemarea la rugăciune și cercetarea bisericii, ci lupta deschisă pe toate căile vieții împotriva măririlor lumești. Viața adevărată începe acolo unde se termină deșertăciunile lumești.

Isipiți paginile istoriei și vă veți dumiri că spiritele mari ale vremurilor de aceea au fost mari, pentrucă s'au înălțat deasupra valurilor ce frământă patimile mărunte ale zilei. Aci zace taina măreției lor. În ceasuri mohorâte când is-

vator de artilerie din primul val, tunul e întors și pornește a trage în foștii lui stăpâni. În cursul atacului ofiterii francezi se disting. Divizia germană 218 fuge, unul din comandanti, colonelul Schmidt, a fugit în papuci, după cum au povestit pe urmă prizonierii.

La Putna germanul a dovedit din nou obișnuita lui fățarnicie.

Câțiva soldați se prefăcură că se predau, apoi puseră în lucrare niște mitraliere.

Repede veni pedeapsa: numai într'o redută unde s'au găsit 300 tone, 180 prusieni rămăseră morți, iar românii se plimbau «ca la ei acasă», în mijlocul bateriilor părăsite de regimentele de artilerie 14 și 18.

Germanii risipiți. — Linia generalului arhiducele Iosif a fost curățită. Regimentele înaintau în pas gimnastic, cu armele pe umăr. Au trecut astfel prin două văi, iar seara printr'un asalt au fost luate satele Roșculești și Câmpurile. Reg. 4 Argeș a dormit pe pământul recucerit pentru a pleca din zori. Vitejia luptei a dat drapelului «Crucea lui Mihai-Viteazul», cea mai mare cinste militară.

Pe întregul front, dela valea Cașinului până la Răcoasa, Averescu a triumfat. Soveja a fost cucerită. Divizia 218 germană, care a primit lovitura, nici nu mai exista. A pierdut 3000 prizonieri, 32 tunuri, părăsind 250 km p. din pământul românesc.

Regimentul 157 de infanterie germană (117 divizie germană) trimis de Mackensen ca întărire, a fost și el târât în prăpădul celorlalți, și statul major inamic se sili să improvizeze o linie de rezistență pe dealurile Odobeștilor care acoper Focșanii la nord. Germanii încearcă să reziste, chemând toate rezervele locale, și fac un adevărat talmeș-balmeș de trupe.

În sectorul dela Cașin brigada 8-a austro-germană de munte se întări cu elemente din a 71-a divizie germană, în timp ce reg. 36 «Landsturm» rămânea să apere Oituzul. Aceste contingente erau compuse în majoritate din bosniaci. La centru, în jurul Sovejei, divizia I austriacă amestecată cu un batalion din brigada 8-a, alt batalion din divizia 70 de honvezi, cu batalionul 14 husari din div. I de cavalerie, cu cei din regimentele 204 și 206 infanterie germană (div. 218) și la urmă cu batalionul 26 de pioneri.

La Putna a trebuit retras reg. 363 de infanterie prea decimat.

Regimentele 22 și 57 din divizia 117 au ținut sectorul cot la cot cu resturile diviziei 218 (reg. 156 și 4 landwehr). Reg. 8 de bavarezi a lăsat mulți prizonieri românilor. Și dacă ofensiva s'ar fi prelungit, negreșit că dușmanul ar fi fost silit să-și cheme rezervele sale din Galiția. Atunci să fi împins rușii ofensiva spre Lemberg, victoria ar fi fost a noastră.

Tradată pentru a doua oară. — Succesele dela finele lunii Iulie 1917 au dat loc la scene mișcătoare. La Mărăști ungarul au luat cu ei pe toți locuitorii dela 50 la 12 ani. Dar aceștia, păziți numai de câțiva inși, fugiră găsind adăpost prin păduri. Au stat ascunși peste 30 ore și când foamea îi făcu să iasă la lumină, dădură cu mare bucurie de patrule românești.

Sărmanii mult încercați sărutară mâinile generalului Văitoianu, care cu statul său major urmau progresele corp. II de armată.

În urma acestor succese, generalii Presan, Averescu, Văitoianu și aghiotanții săi Mărginean și Stratulescu, învingătorii baronului Rohr, fură decorați cu «Mihai Viteazul».

pita materiei atentează la sufletul lor ca să-i coboare în noroiul nemerniciei omenești, le apare Isus în splendoarea principiilor celui mai larg umanism, sufletul li se înfioară ca de o fulgerare tainică, își scutură colbul prejudecăților sarbede, se înalță ca scânteirile luceafărului și porniți la luptă pentru ideal ei devin călăuzii zilelor mari.

Oamenii pătrunși de căldura principiilor lui Isus, de duhul lui sânt, ca stânca de granit, care înfruntă năvală celor mai năpraznice furtuni. În sufletul lor trăește Duhul lui Isus îmbrăcat în vestmântul virtuților creștine și toate acțiunile lor mărturisesc că nu ei trăesc, ci Isus trăește întru dânșii.

Căci duhul lui Isus nu e lenevire, ci trezire, nu e somn, ci energie profetică, nu-i odihnă, ci luptă, nu-i perină moale de trândăvie, ci sabie războinică, nu-i adiere molatică, ci vânt vioi de primăvară, care trece cu vete înviorătoare și scutură din amorțeală toate incheieturile pământului.

Ear paznicul focului vestalic al flăcării acesteia trebuie să fie preotul, slujitorul direct al lui Isus. El are să trezească duhul acesta în sufletele mulțimii, să picure în ele cristalul învățăturilor lui și să îndemne năzuințele civilizației pe căile moralei evanghelice.

Priviți la bolta înstelată a nopții, cum tremură pulberea de argint a milianelor de stele, cum porcede belșugul de aur al lunei din pragul răsăritului și înecă cu potopul de lumină tot cuprinsul văzduhului. Învățații ne spun că tot farmecul luminii acesteia porcede din dărnicia nemărginită a soarelui.

Așa înțelege Isus misiunea noastră. Să dăm lumina lui mai departe. De aceea ne zice: Eu sânt lumina lumii, cel ce umblă pe urmele mele nu va umbla întru întunec. Umblați deci și voi ca fii ai luminii (Efes.)

Și din considerațiile acestea naște a treia întrebare: Cum umblă preotul ca fiu al luminii pentruca să-și plinească chemarea cu vrednicie și munca lui să aducă roduri bune la vremea sa?

Așa să lumineze lumina voastră, zice Isus, precum luminarea din feșnic luminează tuturor din casă. Scopul luminii e să presară razele sale în toate colțurile casei. Așa să faceți și voi, zice Isus. Răspândiți lumina mea în toate colțurile pământului. Dar nu ca o flăcără iute trecătoare, ci să fie o văpaie vie, care dănuiește statornic în sufletele voastre, să radieze căldură roditoare în jurul nostru.

Nu vă mărginiți la credința lui Nicodin, care sub acoperământul nopții cu sfiala temerii de jidov s'a apropiat de Mântuitorul.

Nu așa ne vrea pe noi Isus. Nu în robota trebilor vieții de toate zilele să se fărimeze energia noastră de îndemnători, ci în largul luminii lui Isus, fără șovăiala temerii de minciunile convenționale. Avem curajul apostolilor, umpleți-vă de duhul lui Isus care este luptă și foc.

Nu vă lăsați amăgiți de argumentele lui Gamaliel care în fața sinedrului luase apărarea

apostolilor zicând: «lăsați-i, că de va fi din oameni sfatul lor, lucrul lor se va risipi de sine, precum s'au risipit cetele răsvrățite de Teoda și Iuda Galileul; ear de este dela Dumnezeu, și așa nu-l veți putea risipi.» (Fapt. ap. V. 38.)

Nu acesta e potecul ce duce la plinirea misiunii noastre, ci lupta deschisă împotriva tuturor răutăților cari tind ca să ucidă principiile religiei lui Isus.

Prorocul Osia îndeamnă pe toți cei ce voesc să slujască lui Dumnezeu să nu-i aducă turme de boi, turturele sau porumbi, ci le zice: luați cu voi cuvinte, (Osia 14.3.) ear ap. Pavel ne zice să punem mare siliță ca «să lăcuimă cuvântul lui Hristos bogat întru voi.» (Colos. 3.16)

Nu mărimea trupului, zice Ion G. de aur, să stea în fruntea stăpânirii, ci cei ce covârșesc pe toți cu puterea cuvântului și cu virtutea sufletului lor, (p. 25.)

Apostolii și ucenicii n'au dus la izbândă religia lui Hristos cu puterea brahială, ci cu măestria cuvântului lor, cu virtutea duhului lui Isus care locuia bogat întru ei.

Puterea duhului acestuia e mare și covârșitoare, nu se poate descrie, ci se simte și electrizează masele poporului. Dar această virtute poate să săvârșească isprăvile chemării numai când ea se sălășluiește în suflete curate ca floarea de diamant.

La cununii, zice Ion G. de aur, nu numai florile trebuie să fie curate, ci și mâinile cari le leagă, (p. 191.)

Dacă Isus a fost curat ca lumina soarelui, și ucenicii lui au fost curați și sub flamura curățeniei acesteia au săvârșit minunile propovedaniei lor, pe care alt muritor rob de pulberea pământului n'ar fi fost în stare să o săvârșească.

De aceea zice Ion G. de aur «preotul trebuie să fie așa de curat ca și când ar sta în ceru însuși în mijlocul puterilor aceluia» (p. 48.)

Integritatea caracterului preotesc, aceasta este taina succesului chemării noastre, aceasta e merindea care ne oțelește și imbie garanța izbândei în lupta grea pentru Isus Hristos. Și integritatea aceasta ne-o chezuiește Hristos însuși când ne zice: «Rămâneți întru mine, căci eu cu voi sânt până la sfârșitul veacurilor.» (Mat.)

Și cât de plastic o dovedește aceasta tot Mântuitorul în pildă cu vița și mlădițele. (Ion 15.5—7.)

Câtă vreme mlădița stă nedespărțită de trunchiul viței, crește, și suctul împrumutat dă roade îmbelșugate, deslipită de acela mlădița rămâne un vreas osândit să se arunce în foc. Comunitatea statornică cu Isus cimentează temelie caracterului preotesc și-i împrumută suctul energiei care covârșește toate uneltirile vicleniei șubrede a dușmanilor.

Tiveala iscusită a uneltirilor vrăjmașe turbura adeseori undele lucrărilor tale și adesea ți se pare că toată truda apostoliei tale ți se năruie în «marea rățăcirilor vieții acesteia.» (Ion

G. de aur p. 73). Nu despera. Apostolul Pavel de câteori simte că se urnesc porniri de destrămare în sinul credincioșilor săi, se reîntoarce și cu un curaj fără seamăn toarnă în suflete convingerile evangheliei, de care era plin și sufletul lui.

În momente de acestea de încercare sufletul slujitorului se alipește și mai mult de stăpânul său și dela dânsul împrumută putere și mai vigoasă de luptă împotriva tuturor tentațiilor risipitoare. În momente de acestea alipindu-ți sufletul de Isus simți că stai sub acoperământul lui sigur, simți svăcnind în sufletul tău văpaia scânteii dumnezeiești a Mântuitorului și în calea ta se prăbușesc toate stavilele, care caută să zăbovească lucrul mâinilor tale.

Comunitatea cu Isus te curăță de toate poticnirile patimilor înguste și te face imun de orice primejdie lumească.

Aceasta e întregitatea caracterului preotesc, care nu se clatină la suflările vitrege ale vântului urzit de miazmele ucigătoare, nu se pleacă în fața nemerniciei desertăciunilor solomonice, ci se înalță ca vulturul în țăriile albastre, și personalitatea preotului astfel purificată stă în mijlocul poporului ca lumina în feșnic și umple casa de lumina albă și curată a evangheliei lui Hristos.

Pe temeiul acestui caracter preotul poate zidi palatul civilizației omenești trainic și poate îndruma frământările vieții spre adevărata lor țintă: preamărirea lui Dumnezeu. Aceasta e ținta finală a vieții, preamărirea lui Dumnezeu, adecă unificarea cu dumnezeirea.

Cerurile spun mărirea lui Dumnezeu și facerea mâinilor lor o vestește țaria. Soarele, luna și stelele, pământul cu rosturile sale minunate și toate făpturile ca într'o psalmodiare uriașă și curată preamăresc pe Dumnezeu. Dela el porcede și la el se întoarce tot sufletul naturii.

Întoarcerea la Dumnezeu și unificarea cu dumnezeirea, acesta a fost scopul venirii lui Isus pe pământ în mărețul act al Mântuirii. În tot cursul propoveduirii lui, a căutat numai preamărirea Tatălui din ceruri. De aceea toate faptele lui au fost fapte bune, pentruca numai prin fapte bune poți săvârși aceasta. De aceea condiționează și succesele muncii noastre de fapte bune, «ca văzând oamenii faptele voastre cele bune, să preamărească pe Tatăl cel din ceruri.»

Dumnezeu e bun și milostiv și dacă tu în neputința ființei tale aștepti dela dânsul bunătați mari, încearcă și tu, săvârșește și tu pentru dânsul fapte bune și mari. Mărturisește pe Isus în toate acțiunile tale, căci atunci și Isus te va mărturisi înaintea Tatălui (Mat. X) și vei avea răsplata cea mai desăvârșită a mulțămirii sufletului tău că ai slujit lui Dumnezeu cu credința cea mai neprihănită.

Voi toți deci, frați preoți, păstorii turmelor cuvântătoare, apostolii virtuților creștine, preoți altruști ai tuturor idealelor frumoase, dascăli nerăsplățiți și umiliți ai slovelor culturii, îndrumătorii tuturor pornirilor de înaintare, străjeri smeriți și supuși ai tuturor alcătuirilor

Situația dușmanilor era gravă; simțeau că Muntenia le scapă, în grabă au secerat recoltele ce stăteau la îndemână. Aviatorii raportau că lungi șiruri de trenuri duceau spre sud *grâul în snopi*, și drumul spre București e descoperit.

Armata I-a la rândul ei începu pregătirea de artilerie; peste câteva ceasuri trupele de asalt în valuri erau să treacă peste parapetele tranșeelelor, când deodată totul se zădărnici din cauza pierderilor ruse din Galiția. Armatele IV și VI ruse primiră dela guvernul provizor ordinul să oprească imediat toate operațiile. Când regele Ferdinand, generalii Berthelot și Grigorescu au desfăcut această telegramă în sala castelului unde rezida marele cartier general, doar se priviră în tăcere: pentru a doua oară România era tradată.

In defensivă. — Deci atacul armatei I. nu s'a mai dat, și Averescu rămase în defensivă mărginindu-se a organiza terenul recucerit. Această nelucrare n'a fost de lungă durată. Întâmplările din Galiția au arătat adâncă desorganizare a armatei ruse.

Fără ca măcar să fie atacate, trupele mos-

covite fugeau, ear dușmanul se mulțumea să le urmeze trambiițând a biruință.

A recucerit Bucovina și amenința nordul Moldovei și calea ferată Cernăuț-Galați, arteră indispensabilă frontului român. Dacă era tăiată, aripa dreaptă inamică (armata VII austro-ungară) putea respinge pe Kornilov, întregul front dela sud-vest trebuia să se refragă peste Prut și poate dincolo de Nistru. Cu orice preț trebuia înlăturată această nenorocire, împănând cu puteri nouă a II-a armată rusă care fugea.

În înțelegere cu Cerbacev, Presan și Berthelot, generalul Kornilov decise să mute în Bucovina a IV-a armată rusă. Generalul Ragoza va părăsi Putna, sectorul lui cu 4 divizii, lăsând doar una la stânga generalului Averescu.

Avea să fie înlocuită de al 6-lea corp de armată română care, comandat de Cristescu, se va strecura spre dreapta și în locul acestora în fața orașului Focșani, restul armatei I (general Grigorescu). Apoi, liniile dela Siret până la armata a IV-a, vor fi ținute de trupele de cavalerie, atunci în rezervă.

Atacul lui Mackensen. — Această manevră era nespun, de grea. S'a făcut în primele zile

din August. Pe la 6 August 1917 aripa dreaptă (Grigorescu) era în spatele trupelor (Ragoza) gata a le înlocui. Dar a doua zi, Mackensen a pornit atacul.

Generalul Kövess înainta mereu și lesne în Bucovina, și nordul Moldovei era astfel tot mai expus. Dacă Mackensen rupea frontul jos (la sud), o parte din trupele lui Cerbacev erau înconjurate, ear restul trebuia să se retragă spre Prut, evacuând lașii și ce mai rămânea din România.

Dușmanul cunoștea delicatele operațiuni de înlocuire ce se făceau la Putna. Știa că ofensiva putea produce spaimă în trupele amestecate și eată ce plan făcu:

Cu armata IX germană (generalul Eben) care era aripa stângă din grupul Mackensen, va lovi la Mărășești, punct unde era legătura armatei I-a române cu armata IV rusă. Divizia 12 bavareză, reg. 76 rezervă 216 german și 86 formau grupul de atac. În același timp armata austro-ungară va ataca Ocna, pe malurile Trotușului; acolo era legătura armatei IX rusă și trupele lui Averescu. Baronul Rohr dispuse în acest scop de brigada 15 de rezervă și div. 17 de honvezi.

societății omenești, stăvilarii tuturor viforelor de destrămare, ostașii crucii și ai suferințelor de toate neamurile, visători ai unor vremi de fericire omenească desăvârșită pe pământ, mucenici ai hulei și ai temnițelor, voi cari sub hlamida voastră săracă purtați vatra caldă a tuturor principiilor evanghelice, «călăuzii vremii stătătoare», cum zice poetul, lumina lumii și sarea pământului, izbăviți-vă de clevetirile oamenilor, feriți-vă de robia cangrenei sociale, nu vă coborâți de pe jertfelnicul sfințeniei chemării voastre, îmbrăcați-vă sufletul în odăjdii de praznic, aprindeți în inimile voastre cărbunii focului celui fără de materie și călăuziți de povețele crucii lui Ișus, purtați sarcina divinului fiu fără de prihană.

Legile nestrămutate ale naturii ne învață ca din moartea vieții Duhul lui Dumnezeu naște earăș viață, binele trebuie să biruească răul și truda muncii voastre trebuie să se cunune cu isbânda.

Din clocotul înflăcărat al vremilor de azi sub ocrotirea voastră vor răsări alte și alte generații mai întinerite și mai curate, și pravilele celor ce se închină numai la idolul rațiunii se vor ofili ca neghina smulsă din holda roditoare și miremele dulci ale cuvântului evanghelic sub ochii voștri veghetori vor face ca spicele încredințate vouă să producă roduri bune și îmbelșugate. Și atunci împărăția voastră nici porțile iadului nu o vor putea birui.

Faceți ca să se plinească cuvântul Scripturii, să fiți aievea lumina lumii, care să lumineze ca lumina pusă în feșnic, și așa să lumineze înaintea oamenilor ca văzând faptele voastre cele bune, toată suflarea să preamărească pe Tatăl cel din ceruri în vecii vecilor. Amin.

In atențiunea preoțimii

Una am așteptat și alta ni-a sosit... În loc de o împărțire faptică, la care sântem îndreptățiți — că multe sânt în aceste vremuri de ne-mai-pomenită scumpete și nevoile, și lipsurile preoțimii, — în Nr. 28 Telegr. Rom. a. c. sub titlul citat, ni s'a dat măhnitorul fapt să cetim: că Prea Veneratul Consistor arhidiecezan nici până în prezent nu a primit datele cerute despre familia preoților și despre ajutoarele primite în anii anteriori, pentru copii și vesminte etc.

Pentru a treia oară ni s'au cerut asemenea date, fără să fi ajuns la vreun rezultat. Se împlinesc 2 luni, că ni s'a cerut mai pe urmă. Rugăm deci pe Pr. Ven. Consistor, să porceadă cu mai multă pedanterie și scrupulozitate, și fixările oficiale legate de diferiți termeni să le susțină cu toată rigozitatea, cum le susțin toate oficiile din lume.

Ceice nu le-au trimis, se vede că nu au trebuință de ajutoare. Sau dacă au, atunci îndolența să se răsplătească cu eschidere pe răstimpul pentru care n'au corăspuns la vreme. Sântem siguri, că în viitor, o astfel de purcedere, va avea rezultatul cel mai bun.

Ocna și Mărăștii sânt două puncte strategice esențiale. Prima formează baza trupelor de pe Trotuș; pierderea Ocnei ar avea de urmare pierderea imediată a armatei. Mărăștii, gara importantă, acoperea trecerea Siretului, căderea ei ar însemna o trecere mai lesnicioasă. De altfel într-o scrisoare, găsită în 6 August la un ofițer german mort, ai noștri descoperiră dovada sigură că dușmanul voia să treacă râul.

În a doua săptămână din August, arhiducele Iosif și Mackensen începură pregătirea de artilerie. De pe dealurile Odobeștilor (1001 m.) la nord de Focșani, artileria germană bine întărită înecă tranșeele cu muniții.

Românii, deși atinși, se mențin în liniile lor refăcând noaptea ce era stricat ziua. Din partea rușilor câteva unități se poartă bine, și fură acolo regimente atât de decimate, încât au fost reduse la 40 oameni. Alte elemente însă au preferat să se retragă. Ofițerii rămaseră singuri ca să apere sectoarele; ei au căzut până la unul, morți pe mitralierele lor. Totuși atacul german care ținea să surprindă pe Averescu și Ragoza, în timpul operațiunii grele de înlocuire se izbî, tocmai dimpotrivă, de o lungă desfășurare în

Repetăm cu respectul cuvenit reflexiunile noastre, și rugăm pe Prea Ven. Consistor, să nu mai aștepte nici un minut, ci să facă pașii de lipsă pentru acordarea ajutoarelor anului trecut 1918, pe cari numai preoțimea română nu le-a primit. În fel și chip am fost în decursul vremilor, îndeosebi în anii de război, înjosiți și batjocoriți de politica șovinistă maghiară; — așteptăm din partea conducerii noastre bisericești și a statului român, să fim tratați cu cinstea și respectul ce ni-o dă pregătirea și slujba dumnezeescului altar. Și pentru cei neglijenți și nepăsători să nu se lase să sufere ceice și-au îndeplinit datorințele la vreme.

Mai mulți preoți.

Din loc competent ni s'a arătat, că On. Consiliu Dirigent a dispus, ca ajutoarele din vorbă să se împartă astfel:

Consistorul să dea un conspect aranjând *comunele după alfabet*. În conspecte să se arate starea familiară a preotului cu numele soției, cu numele, anul, luna și ziua nașterii pruncilor, cât ajutor a căpătat respectivul pentru copii, cât pentru vestminte, și alte eventuale ajutoare, apoi să se calculeze și să se arete diferența între ce a căpătat, și între ce ar fi trebuit să capete.

Un asemenea conspect după ce e complet se poate trimite înaltului guvern.

Am luat înțelegere la guvern cu factori competenți, și am stabilit, că să se trimită conspectele după protopresbiterate. În felul acesta să pot împărți banii preoților cari au dat la timp datele, și ceice nu le-au dat, vor trage înșiși consecuențele.

Împărțirea deci și a acestor ajutoare e chestie de câteva săptămâni, până se construiesc din nou conspectele.

Citind ziare

— Glasuri din presă —

Ziarul *Dacia* (Nr. 86) ocupându-se cu problema: Școala Ardealului și cultura vechiului regat, scrie:

În Ardeal influența culturii maghiare și germane a creat un regionalism, care și acum încă stăpânește cea mai mare parte din sufletele celor de dincolo. E între noi și ei o barieră pe care o simțim cu toții, și 'n limbă, și 'n moravuri, și chiar în felul particular al cugetării. E mai multă rigiditate acolo (în Ardeal); e mai multă suplețe (mlădioșie) la noi; e mai mult simplism la ei, mai multă rafinerie aici; și e în privința moravurilor și deosebirea între puritanismul lor și libertatea, adeseori *libertinajul* (desfrâul) nostru. E, într'un cuvânt, deosebirea între cele două culturi, latină și germană, (și va mai fi și altceva), care ne stăpânesc. Și totuși unitatea culturală pe care o năzuim, va trebui să dărâme această barieră. Dacă în viitoarea noastră îndrumare culturală ne vom cuirasa

adâncime. Întâmplarea făcuse că trupele de înlocuire române să fie sosite, ținând minunat locul rușilor cari se retrăgeau.

Contra-atacul nostru. — La 8 August, a 12-a divizie bavareză, sprijinită de corpul Alpin, începu atacul și suferi repede atâtea pierderi, că fu redusă la 2000 puști.

O divizie română jertfindu-se a salvat situația și a doua zi un strălucit contraatac al unui regiment rus rămas credincios (412) aduse 500 prizonieri. Sleit, dușmanul se opri, la 12 August. În ajun, infanteriști aleși ruși, reușiră la îmbucătura râului Buzău, să dea o lovitură, ce făcu mult rău diviziei 14 mixte bulgare. La 14 inimicul reia atacul, întrebunțând gaze. Un ofițer francez, căpitanul Verneuil, fu astfel ucis lângă un colonel român. Pentru această nouă încercare dușmanul se întărise.

Mackensen punea în linie diviziile 115 și 217, care cu toate eforturile lor n'au reușit să străbată, și trebuî peste două zile să retragă din linia de foc divizia 89 prea încercată.

Ultimul atac. — Trei zile, în urmă, duș-

(înarmă și întări) tot în regionalismul la care până acum nu am renunțat încă (nici de o parte, nici de alta), ne va fi cu neputință să ne ridicăm la cea mai înaltă expresie a sufletului rasei noastre.

Sfatul Țării (Nr. 267):

Provinciile românești, făcând unirea cu patria mamă, aduc cu dănsese nu numai energie materială, ci și alte forme de viață.

Trăind vreme îndelungată în medii deosebite și fiind subordonat unor condiții speciale de viață, pe lângă aceasta, nevoit să lupte din greu împotriva unui dușman, care încerca să-i distrugă caracterul etnic, poporul românesc de dincolo de granițele «Țării» a fost nevoit să stee mereu treaz și a avut prilej să dobândească o vastă experiență, care lipsește în mare măsură celor dintre Prut, Carpați și Dunăre.

Fiecare provincie aduce cu dânsa un bagaj întreg de obiceiuri, deprinderi, moravuri și forme deosebite de administrație și de organizare, împrumutate din mediul în care a viețuit și ajunse acuma o a doua natură.

Așa de pildă basarabeni, stând un secol sub stăpânirea rusă, s'au deprins cu modul de organizare și cu felul de viață rusesc întru atâta numai, întrucât aceste forme de viață s'au putut adapta la firea lor.

Tot astfel ardelenii și bucovinenii au împrumutat forme de trai dela unguri, sași și nemți, în mijlocul cărora au viețuit vreme îndelungată.

Astăzi toate aceste provincii nu pot să renunțe la toate deprinderile care le-au dobândit în decursul vremurilor. Pe de altă parte, românii din vechiul regat au adaptat și ei forme de viață din apusul civilizată, pe care le-au crezut accesibile firii lor.

Toate aceste obiceiuri, moravuri deosebite se ciocnesc astăzi între dănsese și produc neliniște, tocmai când poporul românesc a sfârșit zăgazurile nefirești, care despărțeau frate de frate.

Pentru ca neamul nostru să poată avea, pe lângă unitatea materială și etnică, și unitatea sufletească atât de necesară consolidării patriei, se cer oarecare sacrificii, și mai ales o adâncă înțelegere a realității.

Îndărătnicia și înțelenirea în forme vechi, care nu corespund firii neamului nostru și noiei stări de lucruri, sânt de natură să ne stânjenească pe calea progresului. Tot atât de vătămătoare ar fi însă și lăpădarea, fără alegere, a tot ceace s'a adaptat cu sufletul nostru, în peripețiile vieții de până acum.

Trebuie să alegem cu înțelepciune bătrânească, fără patimi, neghina de grâu, buruiiana de floare; și să păstrăm numai ce-i bun, și mai ales ce se potrivește cu firea noastră, ear cei netrebniți s'aruncăm la o parte.

Să înțelegem odată că noi nu sântem nici ruși, nici unguri, nici nemți, nici francezi, sântem români și avem suflet deosebit de-al altor popoare.

manul dă atacul cel de pe urmă și cel mai puternic.

Văzând că nu va reuși la nord de Focșani, trece la stânga toată forța ofensivei sale. Trebuie să ia cu orce preț Ocna și să înainteze pe Valea Trotușului.

Mackensen și Rohr au concentrat acolo, efective de tot felul: Divizia 177 germană, brigada 8 de munte, divizia 70 de honvezi și divizia 718 de cavalerie austro-ungară, compusă mai ales din dragoni și ulani.

În ziua de 19 August în zori toate trupele acestea porniră la asalt în prezența regelui și prințului moștenitor, care încurajau trupele lor.

Atacul n'a reușit, pe toată linia. O clipă s'a crezut chiar că la Panciu austro-germanii răsăteau, dar un splendid contra-atac dat de reg. 11 vânători români restabilă situația.

În aceste lupte, Mackensen a luat Mărăștii, dar numai după o rezistență disperată a trupelor lui Cristescu și Grigorescu. Satele Doaga și Stăjescu au fost luate și reluate de două ori. O fabrică și gara au fost teatrul unor inversunate lupte corp la corp. Dar la urmă, armata 1 română se retrase, după ce aruncase podul

Sântem deopotrivă de greșiți, dacă mai credem c'am fi chipeși îmbrăcând pe trupul nostru fracul francez, laibărul nemțesc, șuba unguerească și iubca rusească.

iVom fi mândri și chipeși atunci, când pe umeri noștri vom purta haina românească.

Dacă vitregia vremurilor ne-a deprins cu felul de viață și de organizare a dușmanilor noștri, să nu credem, că nu putem face altceva mai bun, decât să ne robim acestor forme.

Va fi un rău fiu al patriei și un netrebnic frate, românul de peste Prut, care va considera pe basarabean cu dispreț, pentru partea străină a deprinderilor lui, — și tot așa de vitreg fiu al neamului nostru va fi basarabeanul, care va socoti de păcătoase toate obiceiurile și formele de viață a fraților lui din regatul vechi.

In atențiunea preoțimii

Dela Consiliul Dirigent român, resortul cultelor și al instrucțiunii publice, a intrat la cassa arhidiecezană suma de 540,000 coroane ca ajutor pe seama preoțimii noastre din arhidieceză pentru lunile Noemvrie și Decemvrie 1918.

Se vor tipări de aici chitanțe pentru înlesnirea preoțimii și se vor trimite spre distribuire între preoți.

Fiindcă comunicațiunea cu posta este anevoioasă, ba trimiterea banilor cu posta este aproape imposibilă, s'ar putea ajuta mult lucrului cu distribuirea repede a acestui ajutor, dacă preoțimea s'ar aduna la oficiul protopresbiteral, și ar lua înțelegere ca chitanțele să se trimită aici la cassa consistoriului și tot acea persoană de încredere să ridice banii pentru toți preoții și să-i împartă în grabă din centrul protopresbiteratului.

La tot cazul, o modalitate pentru expedierea mai cu repezeală a acestor bani, ar trebui stabilită.

Noi credem, că Preaveneratul Consitor va primi orice soluțiune potrivită de a se ajuta lucrului în acest zile cu comunicațiune grea din cauza împrejurarilor.

Ziarul nostru, rezolut a apăra totdeauna și între toate împrejurarile interesele preoțimii, va primi cu plăcere orice modalitate și măsură în favorul preoțimii și în afacerea aceasta.

In atențiunea preoților

Deoarece n'au intrat încă din fiecare comună și dela fiecare preot datele familiare și cele relative la ajutoare, prin aceasta se solicează trimiterea lor.

Din unele locuri au intrat date defectuoase. Nu s'a pus numele de botez al soției. La prunci nu s'a pus numele, anul, luna și ziua nașterii. Cei interesați sânt prin aceasta poțțiți a le rectifica.

dela Cormești, ale cărui 8 arcuri de 45 m. zac astăzi risipite pe câmp.

Mai la nord, un succes tactic al inamicului avu consecințe importante. Mackensen putuse lua Panciu, lovind aripa stângă a trupelor Averescu, care în Septemvrie a trebuit să evacueze jumătate din terenul cucerit la 22 Iulie. Dar restul l-a păstrat, și a reușit apoi a retrage materialul și tunurile luate dela dușman.

Tot pe atunci Averescu trebui să întindă aripa dreaptă spre Ocna, înlocuind armata IX rusă, al cărui sector defensiv era abea organizat.

Inimicul negreșit a cunoscut situația și a atacat atât de bine, încât a fost nevoie de toată vânsia acestui ofițer valoros pentru salvarea situației.

Tot în acea regiune, spre 15 Septemvrie, un regiment bosniac întreg, cu ofițeri și arme, trecu la ruși. Colonelul, sârb musulman de pe lângă Saraievo, declară că oamenii lui vreau să se angajeze printre iugoslavi în slujba Rusiei.

Regimentul nu sosise acoio decât după trei zile.

Apoi liniștea recăzu asupra frontului român.

Expoziție școlară în Basarabia

— O rugăminte către toți autorii de cărți școlare din România Mare —

La sfârșitul acestui an școlar, voim să facem la Chișinău o expoziție școlară cu tot ce se manifestează azi în Basarabia pe tărâmul școlar.

Vom expune: Cele mai bune lucrări de compoziție ale elevilor din acest an (din școli secundare și primare), cele mai bune lucrări de artă (desemn, pictură, sculptură, calligrafie etc.), lucrări manuale, lucrări de laborator, colecțiuni de șt. naturale; apoi: folclor și artă populară asarabeană, colecțiuni istorice de aici (cărți vechi, manuscripte, documente, vase, monezi, arme, peceți, stampe vechi etc.), diverse scrieri de autori basarabeni, cărțile scrise (în orice limbă) despre Basarabia, hărți, reliefuri, vederi geografice, cărți școlare de basarabeni etc.

Am voi să avem și o colecție de toate cărțile școlare, dacă se poate, nouă și vechi, de toate cursurile, ale tuturor autorilor români de peste tot locul.

Pentru aceasta facem un călduros apel frățesc la toți autorii români de cărți didactice din România veche, Bucovina, Transilvania, Bănat, ținuturile Crișurilor, Maramurășului și Macedonia, să ne trimeată câte un exemplar pentru a fi expus la directoratul de instrucție publică, la Chișinău.

Având nădejdea, că vom fi ajutați în gândul nostru, trimetem tuturora mulțumirile noastre frățesti.

Directorul instrucțiunii publice din Basarabia: Ștefan Ciobanu.

Șeful activității extra școlare din Basarabia: (ss) Apostol D. Culea

Știrile zilei

Numărul cel mai apropiat al ziarului nostru apare, în urma sfintei sărbători Bunăvestire, Miercuri la ora obișnuită.

Mobilizarea se face. În unele cercuri din Sibiu s'a răspândit vestea tendențioasă, că pe urma retragerii ungușilor peste linia veche de demarcație, noul ordin de mobilizare al Consilului Dirigent ar fi fost contramandat.

Vestea aceasta nu este întemeiată. Ea a fost pusă în circulație din partea dușmanilor noștri, cu scopul de a trezi neîncrederea și a turbura ordinea. Mobilizarea n'a fost contramandată, dimpotrivă, necesitatea ei este cu atât mai limpede, cu cât numărul dușmanilor noștri se sporește. Sântem încredințați pe deplin, că fiecare român va ști să-și îndeplinească datoria cea mai sfântă, atunci când patria, pentru apărarea și mântuirea ei, le cere jertfă și și sprijinul lor. (B. P.)

Protestare. La adresa C. D. R. Sibiu a sosit următoarea telegramă:

Adunarea femeilor române din Năsăud și jur ținută la 28 Martie n. a. c., își exprimă adâncă indignațiune și protestează în contra atrocităților ce bandele unguerești săvârșesc față de românii de dincolo de linia demarcațională. Vă roagă să luați măsurile de trebuință ca suferințele fraților noștri să se curme cât mai curând. — ss. Presidenta Sultana Halifă (B. P.)

A fugit. Conte Karolyi, cum s'a dovedit, a încurajat și sprijinit mișcările anarhice în Ungaria, ca să salveze «integritatea» statului ungar; dar văzând că focul cu care s'a jucat, îl pârlește pe el însuși și pe guvernul său, a părăsit frânele stăpânirii și a fugit peste hotar, căci altfel n'ar fi scăpat de soarta lui Tisza.

În chestiunea despăgubirilor de război. Relativ la nota circulară adresată de resortul finanțelor în chestiunea despăgubirilor de război și publicată și de ziarele noastre, finem să lămurim că sub «pagubele cauzate prin refugiarea din

1916 a săcuilor și populațiunii din județele marginase» sânt a se înțelege exclusiv pagubele cauzate de populațiunea civilă, retrasă în interiorul Ungariei, în urma ordinului dat de fostul guvern ungar în August 1916, pentru evacuarea comitatelor ostice ale Ardealului. Aceste pagube, cum și cele cauzate prin revoluțiunea din Octomvrie 1918, nu sânt cuprinse în categoriile admise prin ordonanța Nr. 939 a Consiliului dirigent, Resortul finanțelor, privitoare la despăgubiri. Relativ la aceste pagube, vor urma instrucțiuni speciale. (B. P.)

Expulsări. În ziua de 31 Martie a fost expulsat prin Maramurășighet Bruts Elek, lăcătuș în gara Mădefalva, pentru nesupunere la ordinele șefilor și instigații.

Serbare. Vineri, în 4 I. c., la ora 8 seara s'a ținut în Restaurantul Kwanka din Sibiu serbarea de reîntoarcere a tipografilor din Sibiu. Serbarea, urmată de dans, a decurs cu multă voie bună, la care a contribuit programa bogată, alcătuită din: muzică, discurs către cei întorși și manifestare de pietate pentru cei căzuți în război, coruri bărbătești, discuții libere ș. a.

Aviz. Statul major economic al fostei administrații militare din România a început lichidarea și va prezenta socotelile pretențiilor, respective ale îndatoririlor statului major economic. Toate persoanele și instituțiile, care au stat în legătură cu statul major economic din România, sânt rugate să-și anunțe pretențiile, respective să-și achite îndatoririle. Anunțarea se face la Abrechnungsstelle des Wirtschaftsstabes Rumänien, Expositur Wien, I. Stephansplatz Nr. 3.

Pedepse date de Curtea Marțială a Diviziei I Vânători. Csomo Ferencz din Sichsehefalva 2 luni închisoare, Sandor Fazakas 1 an închisoare, Pifka M. hály, 1 an închisoare, Gavrilă Cuc, 1 an închisoare, Ceszek János, 6 luni închisoare, toți din Turda, au contravenit la ordonanța Nr. 5; Mihály István din Turda, 18 luni închisoare și 2000 Lei amendă, a contravenit la ordonanța 11; Stefan Andorfer, din Zlatna, 1 an închisoare, a contravenit ordonanței 21; Dr. Slovik Imre, din Aiud, 1 an închisoare, a contravenit ordonanței 21; Teodor Velef, din Varna, 1 an închisoare, Mihaescu Constantin, din București, 18 luni închisoare, Alexandru Wortman zis Savescu, din Iași, 1 an închisoare, Axente Ilie, din E.öpatak, 3 luni închisoare, toți pentru port de uniforme; Hombrad Martin, din Ibașfalău, 700 Lei amendă, contravenție ordonanței 13; Banca Vereinigte Gewerbe und Hypotek Actien-Gesellschaft din Sighișoara 1000 Lei amendă, și Naționalbank din Brașov, 3000 Lei amendă, pentru contravenție la ordonanța Nr. 13.

Condamnări. Pretorul Diviziei 6-a prin sentințele pronunțate dele 1 Febr. — 15 Martie, a condamnat pe indivizii mai jos notați pentru faptul că au purtat uniformă străină, contravenind dispozițiilor ordonanței Nr. 2 a Comandamentului Trupelor din Transilvania: Veraghi Rudolf, Lázár Albert, Tokos Iosef, Biró Ferentz Keleni Istvan, Theil Ede, Kómós Mihail, Găspár Iosef, toți din Cluj, la câte 1 lună închisoare. — Pentru falsificare de pașaport: Emeric Scheiler, Cluj, un an închisoare. — Pentru portul uniforme de ofițer fără drept: Bene Augustin com. Hornea, jud. Solnoc-Dobâca, una lună închisoare. Pentru delict Ioan V. Cupen, com. Amara, jud. Ialomița, una lună închisoare.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Directoară: D-na M. Scholtess.

Sâmbătă și Duminecă: *Noapte de iubire*, dramă din viața artiștilor.

Luni: *Viață pentru viață*, dramă. Inceputul la ora: 7 și 9 seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevia. Directoară: Dna Emil Toth.

Sâmbătă și Duminecă: *Pachetul viu*, dramă. Luni și Marți: *Ispita*, dramă. Cu Henny Porten.

În pregătire: *Atentatul împotriva lui Clemenceau*, mare film în 4 acte.

Inceputul la ora: 7 și 9 seara.

Concurs

În 10 Mai st. n. se va deschide câte un curs de 5 luni pentru surori de ocrotire în Sibiu, Târgul-Murășului și Cluj. Scopul acestor cursuri este a crește surori cu menirea de-a se îngriji de gravide, lauză, copii nou născuți, de orfani părăsiți, de tineret în privința socială igienă, de morboși în lipsa ori întru ajutor medicului, de a crește poporul prin sfat și fapt la un trai trespesc și sufletesc sănătos.

Elevele vor fi întreținute pe spesele statului și vor fi după absolvarea cu succes a cursului funcționare de stat cu toate favorurile și datorințele corăspunzătoare.

Condițiunile pentru primire sunt:

1. Absolvarea alor 4 clase civile (în cazuri excepționale 2 clase civile).
2. Etate întră 20 și 40 ani.
3. Starea civilă, numărul și etatea copiilor.
4. Obligamentul, de a se devota în mod serios și exclusiv menirii surorilor de ocrotire.
5. Antecedentă morală nepătată.
6. Atestat medical.

Rugările, ajustate cu documentele necesare sânt a se înainta Consiliului Dirigent, Resortul Ocrotirilor sociale până în 15 Aprilie st. n. Sibiu, 26 Martie 1919.

(92) 2-4

Dr. Moldovan
secretar general.

Nr. 177/1919.

(88) 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățator la școala confesională gr.-or. română din **Vima-mare**, protopresbiteratul Cetății-de-peatră prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar legal: dela comuna bisericească din repartiție cor. 440.— ajutor consistorial permanent cor. 160.— iar restul dela stat.
2. Cvarțir corespunzător în natură.
3. Relut legal de grădină și
4. 2 stânjini de lemne de foc, din cari se va încălzi și sala de învățământ.

Concurenții să-și înainteze rugările provăzute cu toate documentele de lipsă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis și să se prezinte în comună și biserică ca concurenți.

Lăpușul-unguresc, la 1/14 Martie 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Cetatea-de-peatră, în conțelegere cu comitetul parohial.

Andrei Ludu
protopop.

Nr. 204/1919.

(72) 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățator la școala noastră confesională din **Schodol biserica nouă** se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Din fondul bisericii 100 cor. iar restul ajutor dela stat, avut și de fostul învățator.
2. Un pătrar jugăr de pământ pentru formarea unei pepenerii de pomi, la care să lucreze învățatorul cu elevii, iar venitul jumătate să se verse în cassa bisericii.
3. Patru stânjini de lemne din care are a se încălzi și școala.

Învățătorul ales are a conduce pe elevi în dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei răspunsurile dela sfânta Liturghie.

Concurenții au să-și înainteze cererile, instruite conform normelor în vigoare în termenul arătat, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică ca să-l cunoască.

Zernești, 1 Martie 1919.

Oficiul protopresbiteral al Branului, în înțelegere, cu comitetul parohial concernent.

Ioan Hamsea
protopop.

Nr. 22/1919.

(78) 3-3

Concurs repetit

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. a III-a **Sântamărie de peatră** din protopresbiteratul Hațegului, se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunae cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții sânt poftiți a-și înainta cererile concursuale subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul deschis și a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta, eventual celebră.

Hațeg, 4/17 Martie 1919.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Hațeg în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter.

(88) 3-3

Concurs din Oficiu

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III. **Fundata**, protopresbiteratul Branului, în conformitate cu concluzul Sinodului arhidiecezan Nr. 55 din 1911, — se publică concurs din oficiu cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Concursele, instruate cu documentele cerute, să se trimită în termenul deschis Consistorului arhidiecezan.

Sibiu, din ședința consistorului arhidiecezan, ca senat bisericesc, ținută la 5 Martie 1919.

Consistorul Arhidiecezan.

Nr. 1585.

(48) 3-3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III **Capalna**, din protopresbiteratul Sebeșului, în conformitate cu concluzul sinodului arhidiecezan Nr. 55 din 1911 se publică concurs din oficiu cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Concursele instruate cu documentele cerute, se trimit în termenul deschis consistorului arhidiecezan; iar concurenții cu observarea prescrișelor din regulamentul pentru parohii se pot prezenta în comună pentru a cânta, și oficia, a cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Sibiu, din ședința consistorului arhidiecezan, ca senat bisericesc, ținută la 26 Februarie 1919.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 3/1919.

(91) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Almasul-mare Suseni**, devenită vacantă prin moartea parohului Stefan Onea, se escrie concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă, având văduva fostului paroh drept la jumătate din ele, până la împlinirea anului dela moartea soțului ei.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare să se înainteze la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar reflectanții, cu știrea protopopului, să se prezinte la biserică în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Geoagiu, la 9/22 Ianuar 1919.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Geoagiu în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Popovici
protopop.

Nr. 144/1919.

(90) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a treia din comuna **Magheruș**, protopopiatul Brașovului.

Beneficiile sânt:

Venitele stabilite în coala B.

Concurenții sânt datori ca în termen de 30 zile dela cea dintâi publicare în «Telegraful Român» să cânte și să predice, și dacă e preot să slujească; să-și înainteze petițiile lor însoțite de toate actele, cari se cer, oficiului protopopesc român gr.-or. român al Brașovului.

Brașov, 26 Februar 1919.

În conțelegere cu comitetul parohial din comuna Măgheruș.

Dr. V. Saftu
protopop.

Intreprindere română

Prima societate română de import și export

S. Ittu & Comp.

Sibiu, str. Cisnădiei 1-5

Se ocupă exclusiv cu import și export internațional al materiilor brute, semi-fabricate și fabricate.

Legături comerciale internaționale.

Corespondență în limbile română, italiană, franceză, germană și maghiară.

Rugându-vă pentru binevoitor sprijin semnăm

cu deosebită stimă

13-

S. Ittu & Comp.

Noutate!

Plachetele în relief ale Maiestăților Lor Regele **Ferdinand** și Regina **Maria**, admirabil executate după modeluri artistice.

Fiecare bun român ar trebui să poarte semnele acestea.

Plachetele amintite, oxidate, suflate cu agint și aurite, se află de vânzare cu prețul de 3-5 cor. la reprezentantul prim al **Agenturii Bicskey A.** în Sibiu, Strada Cisnădiei 35. (41) 8-10

Revânzătorii primesc rabatul cuvenit.

Noutate!

In editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut :

Istoria bisericească a românilor ardeleni

de

Dr. Ioan Lupaş

protopop al Săliștei, membru al acad. rom.

Aprobată de P. V. Consistor Arhidiecezan gr.-or. român din Sibiu, prin deciziunea din 6 Martie 1918 Nr. 1785 Bis.

Se află de vânzare la Librăria arhidiecezană cu **10 coroane** plus portopostal recomandat 1 cor.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu
: : : se află de vânzare : : : :

Biserica catedrală

dela

Mitropolia ortodoxă română în Sibiu.

Istoricul zidirii (1857—1906)

de

Dr. Ilarion Puşcariu,

Dr. E. Miron Cristea și Mateiu Voileanu.

Cu 24 ilustrațiuni și 3 facsimile.

Prețul 4 cor., plus 60 fil. porto recomandat.

Biblioteca

„Reuniunii române de agricultură din com. Sibiu“

Nr. 1.	Ținerea vitelor, de E. Brote	K	—24
2.	Trifoiul, de Eugen Brote	„	—24
3.	Prăsierea pomilor, de Dem. Comşa	„	—24
4.	Legea veterinară, de Inv. Muntean	„	—80
5.	Insoțirile de credit (Raiffeisen), de Dr. Aurel Brote	„	1-60
6.	Cartea stuparilor săteni, de Romul Simu	„	—70
9.	Povețe pentru stăpînirea gîndacilor de Maiu	„	—10
10.	Darea pe vinuri și favorurile (Inlesnirile) ce face legea în privința ei proprietarilor de vii	„	—
11.	Povețe pentru apărarea împotriva gîndacilor, cari sfredelesc mugurii	„	—10
12.	Scurtă povățuire la stăpînire șoarecilor de câmp	„	—10
13.	Cum să îmblățim orzul de bere	„	—18
14.	Viierul român sau Noua cultură a viilor, de Nicolau Iosif, învățător	„	—70
15.	Nutrirea animalelor de casă, de Aurel Cosciuc. Op. premiat. Cu 6 ilustrații în text	„	1-50
16.	Cuvinte de îmbărbătare pentru Serbarea pomilor și a paserilor	„	—20
17.	Monilia, o nouă boală a pomilor, de Hermann Kern	„	—10
18.	D'ale Pomăritului, sfaturi întocmite de Astra Hodoș	„	—25
19.	Câteva rele încuibate în populațiunea dela sate de Dr. Ion Bucur, medic	„	—30
20.	Nimicirea șoarecilor de câmp, îndrumări prelucrate după instrucție ministerială	„	—20

Regatul României

Ministerul de Finanțe

Datoria publică

Imprumutul național 5% în bonuri de tezaur din 1919

Emis prin Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, Sibiu

Prospect

In virtutea decretului-lege din Ianuarie 1919, Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, emite bonuri de tezaur 5% din 1919, garantate de Statul Român.

Acest împrumut cu bonuri de tezaur are de scop a subveni cheltuielilor necesare pentru noua organizare a funcțiunilor de stat din teritoriile Transilvaniei, Bănatului și părților ungurene, unite cu Regatul României.

Imprumutul va fi emis în bonuri de tezaur la purtător, de 200, 500, 1000, 6000, și 10,009 în coroane austro-ungare.

Bonurile de tezaur vor purta în faximile semnăturile Ministrului de finanțe al Guvernului Regal Român, a Șefului Resortului finanțelor din Consiliul Dirigent, a Cassierului și o semnătură manuscrisă de control.

Acest împrumut va fi scutit pentru totdeauna de orice impozit prezent sau viitor. Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea lor nominală ca garanții și cațiuni la toate caselle publice. Cupoanele scăzute vor fi primite la aceleași caselle drept numerar.

Bonurile de tezaur vor putea fi lombardate (depuse în gaj) la caselle publice (cassierele instituțiunilor de stat) până la 50% a valorii nominale și cu o dobândă de 4% anual.

Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea lor nominală în plata pământurilor parcelate conform proiectatei reforme agrare.

Bonurile de tezaur vor purta o dobândă de 5% la capitalul nominal, în care scop ele sunt însoțite de opt cupoane de dobânzi semestrale pentru patru ani.

Primul cupon poartă scadența 1 August 1919.

Statul Român va rambursa aceste bonuri de tezaur la 1 Februarie 1923 în lei pe paritatea, ce se va stabili între lei și coroane. Se garantează însă detentorilor de bonuri pentru 100 coroane nominal, minimum cinczeci de lei.

Statul Român își rezervă dreptul de a denunța acest împrumut în întregime sau parțial înainte de termenul fixat și în urma unei publicațiuni speciale prin «Monitorul Oficial» cu șase luni de zile înainte data fixată pentru chemarea la rambursare. În acest caz valoarea cupoanelor, ce vor lipsi se va deduce din valoarea nominală a bonurilor de tezaur.

Bonurile de tezaur neprezentate la rambursare, se prescriu după trecere de 30 de ani, iar cupoanele scăzute și neprezentate la plată se prescriu după 5 ani dela data scadenței lor.

Subscrierile la acest împrumut vor fi reductibile.

În locul bonurilor de tezaur pierdute, distruse, sau furate, se vor libera proprietarului duplicate în conformitate cu legea decretată cu N. 3380 din 15 Noemvrie 1918. Cunoștința de dispozițiunea acestei legi se poate lua la locurile de plată.

Condițiunile de subscriere

In baza prospectului de emisiune, subscrierea la împrumuturi cu bonuri de tezaur de 5% din 1919 se va începe în ziua de 1 Martie st. n. 1919.

Subscrierea se va face:

a) la băncile românești.

b) la băncile săsești,

c) la perceptorate,

d) la direcțiunile financiare,

e) la prefecturi și preturi,

f) la alte instituțiuni și particulari, prevăzuți cu autorizație specială din partea

Cosiliului Dirigent, Resortul Finanțelor, Sibiu.

Prețul de subscriere este fixat al-pari, adică una sută coroane pentru fiecare sută coroane nominal, care se va vărsa integral la subscriere. Se observă, că drept plată se vor admite numai astfel de bancnote emise de Banca austro-ungară, cari sînt datate de mai înainte, sau inclusive 1 Octomvrie st. n. 1918.

Subscrierile se vor putea face și în lei, pe paritatea de 2 coroane egal 1 leu.

Consiliul Dirigent, cu un anunț prealabil de cel puțin 5 zile, publicat în ziare, are dreptul să închidă subscrierea, când va voi.

Consiliul Dirigent, Resortul Finanțelor își rezervă dreptul să stabilească rezultatul subscrierilor, reducându-le la suma, ce o va crede necesară trebuințelor sale.

Subscriitorului i se va libera o chitanță, constatând subscrierea și efectuarea vărșământului.

Subscrierile se vor face pe contrachitanța plătirilor, la locurile de subscrițiune.

Bonurile de tezaur definitive împreună cu opt cupoane de dobânzi semestrale se vor elibera cel mai târziu la Iulie st. n. 1919.

Consiliul Dirigent, resortul finanțelor.

Șeful resortului: **Dr. Aurel Vlad m. p.**